

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Epistulae - Cod. Aug. perg. 52

[S.l.], [9. Jh.]

Definitio fidei simbolique Niceni concilii

[urn:nbn:de:bsz:31-6736](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-6736)

Verum omnem culpam presens uerbositas excusabit nam ut ait Placcus in sacra omnibus
hoc uerbum est; Cantoribus inter amicos rogati ut nunquam uerbum inuissum quam de
sistant tate dem cepti fascibus obruant litterarum ut e contrario in uipias rogare ne
scribam sororem filiam in xpo tuam; Gaudeo te primū nuntiantem in eo p manere quo
ceperat hinc ubi nunc sum non solum quid agatur in patria sed an ipsa patria per se
noro. & licet me sinistro hiberna & ceterarum ore dilanet & non timebo hominem iudicium
habiturus iudicem meum si factus in labatur oribus in pauidam ferient ruinae quippe que
so ut apostolica memor pcepti quod ois opus nostrum p manere debere & tibi ad no premi
um in illius salute patet & in eade communi in xpo gloria crebris reddat sermone

INCIPIT DEFINITIO FIDEI SIMBOLIQUE NICEINI CONCILII

Cre dimus in unū dñm patrem omni potentem. omni um uisibilem & in uisibilem creatorem.
& emanum dñm nostrum xpm filium eius natum de substantia di patris. ipsa qd qd grae
ce dicitur homo. sion. Om̄i dē dō. lumē dē lamine. Om̄i uerum dē dō uero. Natum non fac
tum: sicut heretici dicunt: per quem omnia uisibilia & inuisibilia facta sunt; Tam in caelis
& in terra; Qui propter nos homines & nostram salutem in carnis uero homo factus passus resurre
xit tertia die. Ascendit in caelos uenit inde iudicare uiuos & mortuos. Et in spū scō quidē
re pcessit p ppe & dē est uerus sicut filius; Hos autem quidē dicunt; Erat tempus quidē non erat
filius natus & prius quam natus & uer non erat. Aut quod nō & nihilo factus sit. aut uisus sit. aut
mutabilem. aut conuertibilem filium dī dicunt eē; Hoc anathematizat catholica & apostoli
ca ecclesia. Quod in uisibilem rerum est non uisibilem. Unde arrianam salutem rem ui
dentes in carne putauerunt eius diuinitatem talem eē qualem & carnem; Passibilem
mutabilem conuertibilem conp̄hen sibilem & quasi formidantem & quasi nescientem
omnia & p̄ficentem & ceteri & sapientia & nihil facientem & se. & subiectum & oron
tem ad patrem & gratias agentem & edentem & patientem & lacrimantem & gemen
tem & qui effluentem. Et postremo quae sunt creature p̄pria haec eam creatae saluato
ris ad scribenda sunt utiq; non diuinitate. Quia dñs dicitur in scriptura & homo:
Quia ergo p̄p̄ nos & homo dicitur; Non debemus quae sunt carnis dō ad scribere &
quae sunt dī. Carnis est mare propria; Si quid igitur minus aut inaequale aut impo
tens dicitur in scriptura. aut subiectum aut humile carnis eius est ad sumptū quia
uere natus est de carne. & quia cum hominibus triginta & plus annos conuersus est. Que
re habebat pati; Ideo & uerū homo p̄p̄ carnem accipitur. & uerus dī in carne natus est in car
ne passus. natura passibili nonditatis. Haec enim q; pati debuerat. caro hominis uis
gressis hominibus pati dignatus est dī per car non passibilem. ut & diuinitatis eius
menar nō dōn̄ potentiam in re uisibili praedictam sentiamus. Et bonitatis eius
diuitias idē per passionem remissa peccatorum credentes meum consequamur.
Quale est igitur malum hoc ut audeat quis gratiam dñi nri ihu xpi quam p nobis sese
cit humilians ut mox & abteat humanis sensibus. & uoce heretici non solum non
intelligere in super eam periculosis blasphemis & admittum eam adducere
ut q; utro ei aduersari; Dicente scriptura: Scitote gratiam dñi nri ihu xpi

qm̄ diues cum esse & propter nos pauper factus est ut nos eius paupertate diuites & ista mus.
Abst̄ igitur in filio di aliquid plus minusue; aut in loco. aut in tempore. aut in potē-
tia aut in scientia. aut in equalitate. aut in subiectione. Cum dicitur hoc ut deita-
ti eius eonon in carni adscribantur. Si enim plus minus aut aliqd̄ inuenitur excepto hoc
quod genuit pater filium & excepto hoc quod filius non ex sem̄ & ipso natus est. sed de patre
natus ē ppriæ. Non in tempore sed semp̄. Non a liano de sed de sua substantia. De alia
ipsa ppria forte secundum uerbum eorum. aut inuidens. aut in potens. Pater in super & non
& temporalis. & non scitur. Etiam ap̄ hoc uer̄ scriptura & & eorum. Quomodo tempora
len d̄m̄. quem admodum gentiles uenerantur. Ipsi & iam similiter adorant. Non tempo-
ralis est neque uisus potest ēē. & si non uisus neque potens omnia. & quid iam hanc tali dō
credendum est. qui erat aliquando quando non erat & ex nihilo natus est. Dicente scrip-
tura. Si uideris me israhel non erit in te d̄s recens. si ergo recens non debet uerus credi. si uer̄
semper natus. quippe hic semper natus d̄s erat. Qui loquebatur in omnibus sc̄is. & legem dedit
moysi in monte sina. & om̄a potens. & om̄a sciens & adae in paradiso uisus est. & in predistina-
tione carni future nuntiatus ei. Et cum iacob luctatus ē & quem admodum humana fragi-
litas capere poterat. condescendens in firmitatibus omnium diuersorum genere ad pro-
lut. Alius in gloria timoris omnium causa alius in humilitate eminentis eius bonitatis
cognoscente. Si ergo semper natus filius de patre est genitus quippe & om̄a sciens om̄a potens
& om̄a saluans om̄a continens om̄a iudicans. Crevis cum patre semper & cum spu sc̄o.
Accipe igitur quod creatura d̄s uerus non potest ēē. neque creatura creaturam saluare. Digni-
te scriptura & coluerunt & ser uierunt creature potius quam creatori qui est benedictus in se-
cula. Vides igitur quod paganitas est hoc quam xp̄ianitas. & quod non in tempore ē
natus. sed semp̄ natus ex patre. Dicit apostolus beatus inuisibilia enim eius & creatura
mundi per ea quae facta sunt intellecta conspiciuntur. Tam̄ sempiterna eius. uirtus & di-
uinitas. Vides igitur quod xp̄s filius d̄i uirtus d̄i est. non temporalis sed sempiternus.
Quod de substantia diuina patris natus est semp̄. Ipse est saluator in euangelio. Quod
nascitur de carne caro est. & quod nascitur de spu sc̄o. quod d̄s sp̄s est. Et quod uerus d̄s est filius
d̄i dicit scriptura. Erat lumen uerum quod inluminat omnem hominem uenientem
in hunc mundū. Et iterum ipse euangelista beatus hic est ih̄s xp̄s d̄s uerus. & quod sem-
per est at ipse. In principio erat uerbum & uerbum erat apud d̄m̄ & d̄s erat uerbum. Et
quod omnipotens est filius omnium creator. At ipse euangelista beatus. Omnia per
ipsum facta sunt si ergo omnia per ipsum facta sunt uisibilia & inuisibilia. Quomodo dicit
ante passionem saluator quod die & hora nemo nouit. Neque angeli caelorum. Neque fi-
lius hominis nisi pater. Attendens igitur uides quod propter utilitatem hominum dixit
se ne scientem p̄ finctione. Neque legentio res efficiantur homines. Nam & humili-
tatis suae causa hoc dixit propter carnem passionis quia quasi homo hominib; uidebatur.
Et utilitatis omnium tacuit. Res quidem gerendas in saeculo eis adiuuatis atq; innume-
ras diem. autem & horam non eis aperiens quod ergo pro utilitate nra tacuit. & se humili. ut
non debeamus ultro ei esse ingrati & non solum non intellegentes in sup̄ & iam iudicio more

& hominem estimantes eiusdem aetatis & ignorantiae & impotentiae participem iudicantes
quam iudaei quod non diuinitas naturaliter patiebatur sed caro ipse ostendit iudaeis dicens
Solus hoc templum & in tribus diebus; ego suscitabo eum & in hoc dubium est quod dicit hoc dice
bat: Idem filius dei & unus uerbum uerum eius patris & sapientia dei & uirtus dei aeterna & scriptura
na & imago dei inuisibilis ab inuisibili. Natus non factus facta cum caro & plasma in qua
diferat. quoniam & indutus erat propter inuisibilitatem impossibilitatem uisionis nostrae. Neque
enim utriusque erat solum sed & utriusque & in caelis & in terra & omnia continent
implens sicut nihil: Nihil ergo imperfectum in filio dei. Nihil inaequale. nihil impotens. nihil
temporale. nihil incognitum. Omnia uera. Omnia possibilia. Omnia ingentia. Om
nia equalia patri dicente saluatore. Nemo nouit filium nisi pater & nemo nouit patrem nisi
filius & cum uult filius reuelare. Uides aequalitatem filii ad patrem; Cum ergo pater nouit
filius inenarrandam & incomprehensum diem nescit. & hoc non quoniam ipse fecit absisteret
nostris. hoc iterum ipse saluator dicit. Quia pater ut honorificet filium sicut honorificat
patrem. Aequalis igitur deo est filius deitate dicente aplo quicum in forma dei esset & in uerbo non
arbitratus est. cum esset aequalis deo sed se in seipsum & in uerbum formam seruacapiens humili
uit se usque ad mortem in ortem autem crucis. Uides quod utrumque; scriptura non abneget
in filio dei & quod dei est uirtus & omnipotentis; Omnia scientis. Omnia completis. Omnia con
tinentis. Omnia habentis. Omnia dantis. iudicantis saluantis creatis & quod create naturae
est idem carnis eius & patris & plorantis & quasi nescientis & quasi non potentis. Omnia qua
si subiecti & caetera huiusmodi similia. Non ergo debet esse confusio rerum quoniam uis conuicti
mortalis dei rei mortalis conuicta est propter nostram salutem & creditur & post passionem
corporis in quo apparuit. hinc & in primis in pectore ut acilli qui crucifixerunt eum aspi
ciant & inpossibilem suis eius naturae diuinae primariam conspicibilem sustinentur & iu
diciu in uisibilitate terminatur & in ista seculi scientia reuelatur & potentiae eius ma
iestas & bonitas ac uirtus hominibus cognoscatur. Quid quod & spiritum sanctum uerum deum inuenimus in
scriptura & de patre proprie esse & cum filio & patre semp. sed & regnare & creare & ubique esse
& saluare & uiuificare & peccata dimittere & omnia complere. & sanctificare & iudicare & glo
cere & commensurare & in habitare & quoniam admodum filius dei ita & spiritus. Personae tertia sicut filii
& patris. Tres enim personae sunt quibus credimus uere aequalis diuine unius substantiae id est de
patre filius & spiritus proprie & uere de patre qui procedit. Primum igitur accipe quod de patre est proprie
spiritus sanctus dicente scriptura uerbo dei caeli fundatis sunt & spiritu eius omnis uirtus eorum.
Et saluator ait. Cum autem uenerit paraclitis spiritus ueritatis qui de patre procedit. ille de meo
accipiet quoniam ipse me glorificauit & ueni enim adnuntiabit uobis. Et soluit statim in ter
tis dominus ostendens primum quidem quod persona sit spiritus sanctus dicens ille de meo accipiet. & ueni
sicuti seruum in creaturam aut partem potestatem monstrat & patrem non solum interpretatur &
dicit. Ideo autem uobis dixi quod illa de meo accipiet & quia omnia quae patris sunt mea sunt.
Siquis ergo ex quae patris est filius sunt & omnia quae filii sunt ea omnia spiritus sanctus sunt. Nihil ergo in om
nibus deest in filio quod non ad eum adtineat potestatem. Nihil quod non ab eo factum sit & ex
natura ac modo de amine non regatur. Cum ergo omnia habeat filius in potestate in omni b. d.

nihil id est omnium horum igitur omnium habet potestatem & spiritus quorum & filius scilicet
dicit de spiritu sancto saluator. Ille iudicabit mundum & conuincit & docebit de peccato & de iustitia &
de iudicio; De peccato quidem quod non crediderunt in me; De iustitia autem quoniam uado ad pa-
trem meum. De iudicio autem quod princeps huius mundi non iudicatus est; Vides igitur quod spiritus
sanctus adiuuat filium & docet de filio & de patre & de spiritu & spiritus sanctus docet de patre & de filio; Trinitas
igitur quia uerax est in enarranda et inuisibilis est omnipotens est sese per dicit sese ad non uincit dignari
ter ut in uerax ut mirari ut comprehendere ut inuestigare ut quem admodum est humanis
eum sensibus occupare; Constat igitur uisum in hominem scilicet ueneranda est trinitatis in enarrari
da gloria maiestatis ut potentiam; Cuius igitur trinitatis narratio gloria si excedit quantum me
gis frustrabuntur quia uidentur inter patrem & filium & spiritum sanctum aut locum aut tempus aut aliquam
causam humana potestas; Quoniam solum quod factus intellexerunt quibus & uiam quod sit homo atten-
dere potuerunt. Nihil ergo in trinitate subitaneum nihil nuperrimum nihil temporale nihil
impotens nihil minus nihil inaequale trinitatis ueneranda deprecanda; Trinitas in enarrari
da inuestiganda in comprehendenda; Et quod inuisibilium rerum fides est nobis; Dicit apostolus. Est autem
fides sperandarum substantiarum inuisibilium & uisibilium; In hac enim testimonium
meruerunt seniores; Et iterum in euangelio; Dicit nemo uidit unquam & iterum spiritus ubi
uult flat & uocem eius audis & nescis unde ueniat & quo uadat; Quod dicit spiritus dicit petrus
beatus apostolus. ut quid mentitus est spiritus sanctus anima non est mentitus hominibus; sed dicit. Non dixit
patri aut filio sed spiritus sancto. Vides igitur quod dicit spiritus sanctus & quod ubique est dicit se per prophetas;
quo figuram spiritus sancti dicit. aut apud ecclesiam qua uocatur & quod omnia complectitur sicut filius
da per prophetas. Spiritus domini impleuit & benedixit eorum. & ita in actibus apostolorum; haec dicit spiritus
iubens separate mihi barnabam & paulum ad opus quod uocauit eos mittere. & iterum apostolus
placuit spiritu sancto & nobis & in libro regnorum dicit dicit in iudaeis regnauerunt non per me
neque per spiritum meum. & in prophetis ita dicit israel contumax spiritum domini & quod habitet in
homine spiritus sanctus quomodo filius dicit & apostolus quoniam corpora uita tempus plenum est sanctus spiritus qui habi-
tat in uobis; Et iterum nescitis quoniam templum dei estis & spiritus dei habitat in uobis. & quod
omnino uerax spiritus dicit apostolus sanctus ita. Alii uerba dicitur per spiritum uerbum sapientiae. Alii uerba
scientiae in eo spiritu alii gubernatio. haec omnia operatur unus atque idem spiritus diuinus
omnibus sicut uult; Non dixit sicut iubeatur sed sicut uult ostendit non creaturam sed
uerum spiritum deo esse & omnia posse sicut filium; Vnde et statim apostolus quem admo-
dum nemo nouit hominum quae sunt in homine nisi spiritus hominis qui est in eo sic & quae sunt
dei nemo nouit nisi spiritus quia deo est spiritus dei in personis tractatur & uerum ab actu. Vides quem admo-
dum omnia scientia spiritus sancti & omnia potentem & ubique esse & omnia creasse & omnia salua-
re sancta nobis scriptura adiuuat; Vnde & saluator in euangelio blasphemiam spiritus sancti neque
hic neque in futuro hominibus statuit dimittere dicit dicens. Ideo uobis dico quod omnis blasphemiam &
omne peccatum dimittetur hominibus blasphemiam autem spiritus sancti neque hic neque in futuro di-
mittetur hominibus; Non utique blasphemiam dicitur. Alii spiritus sancti uidentur nisi hoc aut dicit non e-
rit aut deo propria non est; Nam in actibus inquit quod iudaei non aut uolent denegare spiritum quod
iudaeis in scripturis sic ubique; sed legentes aut creaturam accipiunt sicut angelum aut

ipsum patrem sustinuit & terna personam accipiunt aut compositum arbitrium
dum patrem cum sit propriae naturae spiritus pater & huius spiritus & unum altero putant eum con
sistere & uerbo cum sit haec compositio & creatus quam uerediti uinae in corpore. ut sim
plicis quae solet. A iudeis haec sic intellegi & paganus interdum nobis igitur unus pater & unus
filius eius uerus deus & unus spiritus uerus deus. Et huius unum sunt una diuinitas & potentia by
num. sunt autem tres personae. non diue non una non secundum reuelationem & collationem
aut confusi non enim sed semper manifestis personis diuinis harum fides datur de baptisima. ab
his & remissa dantur peccata & uita aeterna sine aliqua dubitatione speratur huic trinitati cre
dentes uere sunt & beati patris carthage. Prophetae & apostoli & martyres & martiri gratiam meru
erunt & semper uiae pernitatis adepti sunt & regnum caelorum hereditatione non ambigunt
sortiri. **INIST. S. HIERONIMI. AD VITALEM PR. DE SALOMONE ET ECHIAS.**

Quomodo salomon & echias undecim annorum genuisse dicuntur filios zenon ^{non} clerus
per quem mihi diuinae scripturae litterae esse transmissae unum tantum & breuem episto
lam beati patris anabilis reddidit saluta minuscula continentem. scis quod quod causae
fuerit uiam in benedictionibus & uis & illius preferendis fidelis & tunc in re & in epla negligens
ad probatur. Neque enim te falli corbitur discipulum ueritatis nisi forte greco homini latinus
sermo inter cartulas oberrauit. Ita & ad secundam rescribo. epistolam quam mihi scilicet filius mi
serabilis usque diaconus reddidit inquam inter caetera de precariis ut exponam tibi causas quae salomon
& echias undecim annorum filios genuisse dicuntur. Si enim duo decimo anno salomon super
sistit accepit imperium & quadraginta annis regnauit in hierusalen filiusque eius roboam cui
quadragesimum annum aeger & & ceteris patris successit in regnum. perspicuum est unde con
centorum fuisse salomon siue decem quia decem menses & conspectu usque ad partem
sibi mater uini dicit. Rursum & echias filius ioatham cum uiginti esset annorum. Rex con
stitutus est super duas tribus id est iudon & beniamin regnauit annis sedecim quomortuo & echias
cum uicenisimum & quinquaginta annorum aeger & ceteris patris successit in regnum & quo intellegitur
echias quoque undecimo siue & duo decimo anno ezechiam filium procreasse & si quidem histori
is aliter habent lxx. inter praeter aliter ebraica ueritas confugere poteramus ad solita praesidia
& cor com lingua tenere ueraculac. Nunc uero cum & ipsum authenticum & ceteri mo
praesertim auctoritate consentiant non in scriptura sed in sensu est difficultas quis nec crede
re mortalium ut undecim annorum puer generet filium. Quia & alia dicuntur in
scripturis quae uidentur incredibilia. & tamen uera sunt neque enim ualeat natura
tra naturae diuinum. aut potest ut figulo dicere quare me ita fecisti aut ita licet quod mi
raculo signo atque portento si legem naturae scire non posses. Nunc quia nra ad te
duplex lidde natus est homo duorum capitum. quatuor manuum uno uentre & duob;
pedibus. omnia homines ita nasci necesse est. Legamus uero et historias & maxime grecas
& latinas & in uenernas iustalibus hostiis scdm errorem portentuosas soboles tantum
hominibus quam in mentis ac peccodibus & pueris. Audiui dno teste non mentior.
Quidem mulier uila cum & positum nutrita infanem & stillare cibos denutricis officio
fungere. Cuius & quae paruilus qui usque ad ximum peruenit unum.

lucet minuscula